

Knus voldtektmytene!

Taler
N N

Dato
21 februar 2020

Omstendigheter
Forslag til appell 8. mars

- 1 Det er en grunnleggende menneskerett å bestemme over egen kropp og seksualitet. Det er dypt krenkende, og dypt skadelig å frata et annet menneske denne retten. Seksuell omgang uten samtykke er voldtekt
- 5 Til tross for at kvinner og menn i Norge likestilte på mange måter er så er omfanget av voldtekt og andre former for seksuelle overgrep mot jenter og kvinner fremdeles svært høyt. Nesten hver tiende kvinne i Norge har vært utsatt for voldtekt minst en gang i løpet av sitt liv. Halvparten før de fylte atten år.
- 10 Voldtekt er et alvorlig brudd på jenters og kvinners menneskerettigheter. Det fører blant annet til at jenter og kvinner i Norge kan oppleve at deres faktiske bevegelsesfrihet blir sterkt begrenset. Det er ikke mulig å oppnå likestilling før jenter og kvinner kan være trygge både hjemme og ute.
- 15 En person som sover, eller som er som er bevisstløs på grunn av beruselse eller sykdom, kan ikke gi sitt samtykke. En person som blir utsatt for vold eller trusler, eller som av andre årsaker er i en presset situasjon, kan heller ikke gi sitt frivillige samtykke. Men det er viktig å forstå at samtykke er mer enn fraværet av et nei. Samtykke er et tydelig ja, en aktiv og entusiastisk bekreftelse.
- 20 Det er mange fordommer og falske forestillinger om voldtekt. En av dem er at en voldtekt som oftest blir begått av en fremmed mann på et offentlig sted, gjerne en mørk park. Det stemmer ikke. De aller, aller fleste blir voldtatt av en person som den utsatte kjenner. Politiets oversikt over anmeldte voldtekter i Norge for 2017 viser at nesten halvparten av voldtektene skjedde i forbindelse med fest, og at unge jenter mellom 17 og 25 år har høyest risiko for å bli utsatt.
- 25

Ifølge en holdningsundersøkelse som Amnesty gjennomførte i Norge i 2013 mener hver femte person at en kvinne er helt eller delvis ansvarlig for å ha blitt utsatt for voldtekt dersom hun åpenlyst flørtet med mannen, eller frivillig ble med på nachspiel. Hver tiende mann mener kvinnen er helt eller delvis ansvarlig dersom hun er kjent for å ha hatt mange partnere. Men hverken klær, nachspiel eller flørting innebærer samtykke til sex. Slike voldtektmyter svekker jenters og kvinners beskyttelse mot voldtekt. Det fører til taushet og tabuer, og bidrar til at den som er utsatt kan synes det er vanskelig å fortelle om overgrepet.

Så lenge slike fordommer om kjønn og seksualitet får stå uimotsagt, er det vanskelig å oppnå likestilling. Ansvar for en voldtekt må alltid plasseres der det hører hjemme -- hos overgriperen som begår handlingen -- ikke på den som blir utsatt.

Voldtekt er et alvorlig samfunnsproblem, og et omfattende folkehelseproblem. Det er på tide med et offensivt forebyggende og holdningsskapende arbeid som kan knuse voldtektmytene som fremdeles tvinger voldtektutsatte kvinner til taushet. Det er på tide å sikre at alle overgrepsmottak kan tilby voldtektutsatte tilpasset behandlingstilbud av høy kvalitet, inkludert et tilfredsstillende rettsmedisinske undersøkelser. Og det er på tide å få vedtatt en samtykkebasert voldtektbestemmelse som fastslår at seksuell omgang uten samtykke er voldtekt, slik at flere voldtektutsatte jenter og kvinner får en reell mulighet til å kunne få oppreisning og rettferd i retten.

Kilde

www.amnesty.no

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/knus-voldtektmytene>